

בית המשפט המחוזי מרכז

18 אוקטובר 2009

ת"צ 1039-05-08
סילורה נ' בנק לאומי לישראל בעמ

לפני כב' השופט אברהם יעקב

המבקשת:

1. יפית סילורה

ע"י ב"כ עוה"ד ג. רון, א. רבינוביץ, י. אביעד

נגד

המשיב:

1. בנק לאומי לישראל בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד ל. עיני-נצר, י. אלון

החלטה

זוהי בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד המשיב שעילתה גביה בלתי חוקית של כספים מקבוצת התובעים. קבוצת התובעים שאותה המבקשת עותרת לייצג הינה כל לקוחות המשיב אשר חשבונום חויב בהוצאות משפטיות במהלך שבע השנים שלפני הגשת הבקשה. לקוחות אלה כונו בפי הצדדים "לקוחות משפטיים", קרי – לקוחות הבנק אשר נגדם מנוהל הליך משפטי.

1. עיקרי הבקשה וטענות הצדדים

עניינה של התובענה הוא גביה בלתי חוקית של כספים מקבוצת התובעים בשתי דרכים: האחת, חיוב חשבונותיהם של הלקוחות המשפטיים בהוצאות שלא אושרו על ידי ערכאה שיפוטית והשנייה, חיוב בריבית ביתר בגין ההוצאות שכן אושרו לגביה על ידי ערכאה שיפוטית.

על פי הנטען בבקשה, המשיב רשאי לחייב את חשבונותיהם של הלקוחות המשפטיים בהוצאות הטיפול המשפטי בחובותיהם רק אם וכאשר אותה הוצאה נפסקה לטובתו על ידי בית המשפט או אושרה לגביה על ידי ראש ההוצאה לפועל. בפועל, המשיב נוהג לחייב את חשבונות הלקוחות גם אם לא ניתן אישור כאמור. חיובים אלה לרוב מופיעים בדפי החשבון של הלקוחות תחת שם הכותרת "יומן".

עוד נטען כי כאשר בית המשפט או ראש ההוצאה לפועל מאשרים למשיב לגבות סכום כסף כלשהו בגין הוצאות משפטיות, המשיב רשאי לגבות הפרשי ריבית והצמדה לפי השיעור הקבוע בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (להלן: חוק פסיקת ריבית והצמדה). בפועל, המשיב מצרף הוצאות אלה ליתרת החובה בחשבון ומחיל על כל רכיבי החשבון, כולל רכיבי ההוצאות, את הריבית החלה בחשבון. מאחר ומדובר מלכתחילה בלקוחות בעלי חובות לבנק, לרוב הריבית בחשבון הינה ריבית פיגוריים בשיעור גבוה ובכל מקרה מדובר בריבית שונה העולה על זו המותרת על פי חוק פסיקת ריבית והצמדה.

עמוד 1 מתוך 14

בית המשפט המחוזי מרכז

18 אוקטובר 2009

ת"צ 1039-05-08
סילורה נ' בנק לאומי לישראל בעמ

המבקשת טוענת כי מעשי המשיב כמותאר לעיל מוקימים לקבוצת התובעים עילת תביעה בגין: הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנויקין (נוסח חדש), בהתייחס לסעיף 10 לחוק ההוצאה לפועל ולסעיף 2 לנוהל בנקאי תקין מס' 409; הטעיה לפי סעיף 3 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981; הפרת הסכם והטעיה לפי חוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג-1983; עשית עושר ולא במשפט; הפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב בקיום חיוב חוזי לפי סעיף 39 לחוק החוזים; הפרת חובת האמון המוגברת החלה על המשיב כבנקאי. הסעד המבוקש הוא השבת סכומי הכסף שגבו על ידי המשיב מחברי קבוצת התובעים בניגוד לדין בדרך של תשלום כסף או תיקון החיוב בחשבונות, בהתאם לתאריכי החיוב.

המשיב טוען, בעיקרי תגובתו לבקשה, כי לצורך אישור תובענה כייצוגית על המבקש להראות ראשית כי יש בידו עילת תביעה אישית [סעיף 4(א)(1) לחוק], ובידי המבקשת אין עילה אישית כזו. המשיב מכחיש את טענת המבקשת כאילו הוא נוהג לחייב את חשבונות לקוחותיו בהוצאות משפטיות אשר לא נפסקו לטובתו על ידי בית המשפט או שלא אושרו על ידי ראש ההוצאה לפועל וטוען כי הכלל הנהוג בבנק הוא לחייב את חשבונות הלקוחות אך ורק בהוצאות, לרבות שכ"ט עו"ד, שאושרו על ידי בית המשפט או לשכת ההוצאה לפועל. עוד הוא טוען כי קיימות הנחיות לסניפים לפיהן יש לערוך הפרדה מוחלטת בין חשבון ההוצאות של הסניף אשר ממנו משולמות כל ההוצאות הקשורות בהליכים המשפטיים טרם אישורן לבין הוצאות שאושרו על ידי בית המשפט או ראש ההוצאה לפועל ובהן ניתן לחייב את חשבונות הלקוחות.

המשיב טוען כי בהתאם להוראות הנוהל של הבנק, כך הוא נוהג לפעול וכך פעל הלכה למעשה גם בעניינה של המבקשת. לטענתו כל ההוצאות שחויבו בחשבונה של המבקשת חויבו כדן למעט מקרה בודד שבו החיוב נעשה מתוך טעות אקראית וספציפית שאינה מעידה על נוהג של הבנק ביחס למבקשת או ליתר לקוחותיו.

עוד הוא טוען כי המבקשת מעולם לא שילמה ולא נדרשה לשלם את יתרת החוב שבחשבונה ועל כן לא נגרם לה חסרון כיס או נזק כלשהו הדרוש להוכחת העילה.

אשר לטענה השנייה, המשיב טוען כי הוא אינו מצרף ריבית בנקאית להוצאות המשפט כפי שטוענת המשיבה אלא מחייב בריבית בנקאית את יתרת החובה בחשבון, אשר כוללת בין היתר את אותן הוצאות שאושרו לגביה וחויבו בחשבון הלקוח. לשיטתו הוא רשאי לעשות כן. לדידו של המשיב, הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה הינן הוראות החלות על רשות שיפוטית בהליכים המתנהלים בפניה והוראות חוק ההוצאה לפועל חלות על הליכים המתנהלים במסגרת לשכת ההוצאה לפועל. הוראות אלה אינן מחייבות את הבנק במימון היחסים שלו עם לקוחותיו ובכל הנוגע לניהול חשבונותיהם בבנק שכן אלה מבוססים על הסכם שבין הצדדים ולפי תנאי ההסכם הבנק רשאי לחייב את יתרת החובה בחשבון בריבית בנקאית.

עוד נטען כי לא הונחה תשתית ראייתית המעידה על קיומה של "קבוצה" שבשמה הוגשה הבקשה, לא הוכחה עילה משותפת לחברי הקבוצה וכי המבקשת אינה ראויה לייצג את הקבוצה, ככל שזו קיימת.

בית המשפט המחוזי מרכז

18 אוקטובר 2009

ת"צ 1039-05-08
סילורה נ' בנק לאומי לישראל בעמ

2. העילה הראשונה - חיוב בהוצאות שלא אושרו על ידי רשות שיפוטית

עילת התביעה הראשונה עניינה חיוב חשבונות הלקוחות המשפטיים בהוצאות הנובעות מניהול ההליך המשפטי אשר לא נפסקו לטובת המשיב על ידי בית המשפט או אושרו על ידי ראש ההוצאה לפועל.

סעיף 2 להוראות המפקח על הבנקים - נוהל בנקאי תקין מס' 409 (נספח ו' לבקשה) מורה כך: "תאגיד בנקאי לא יגבה ולא ידרוש שכר טרחה והוצאות משפטיות אחרות בקשר להליך משפטי, אלא בתום ההליכים המשפטיים וזאת בסכום שנפסק על ידי בית משפט או רשות שיפוטית אחרת, כשכר טרחת עורך דין והוצאות משפט".
בע"א 760/77 בן עמי נ' בנק לאומי לישראל בע"מ, פ"ד לג(3) 567, עמ' 571-572 קבע כבי השופט ברק כך:

"כידוע, בנק אינו רשאי לעשות בחשבון לקוחו ככל שיעלה על רוחו. כאשר בנק מבקש לחייב את חשבון הלקוח, עליו לבסס זכותו לעשות כן על הסכם בינו לבין הלקוח, או על הוראת דין. זאת ועוד: אפילו עומדת לבנק הזכות לקבל כספים מידי הלקוח, אין הבנק רשאי לעשות דין לעצמו, ולחייב את חשבון הלקוח - להבדיל מהגשת תביעה נגדו - אלא אם כן ישנה הוראת דין או הוראה בהסכם שבין הבנק לבין לקוחו, המאפשרת לבנק לחייב את חשבון הלקוח".

כך נפסק גם בת"א (תל-אביב) 367/89 חברת מ.ד.פ. מדיום נ' בנק המזרחי המאוחד בע"מ, פ"מ תשנ"ב(3) 432 (ובבש"א (תל-אביב) 8232/03 לוק נ' בנק המזרחי המאוחד בע"מ, פ"מ תשס"ג(2) 901 (להלן: "פרשת לוק"), העוסקת בנסיבות הדומות לענייננו, כי בנק איננו רשאי לחייב לקוח בהוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין כל עוד לא נפסקו לטובתו על ידי בית המשפט או ההוצאה לפועל.

הצדדים אינה חלוקים מבחינה משפטית בשאלה זו והמחלוקת בעניין זה היא עובדתית בלבד. המבקשת טוענת כי המשיב חייב את חשבונה בהוצאות משפטיות שלא אושרו לגבייה, כעניין שבנוהג וכי הוא נוהג לפעול באותו אופן בעניינים כל הלקוחות המשפטיים. המשיב מכחיש טענה זו וטוען כי בהתאם להוראות נוהל הבנק מס' 25/98 (נספח ט' לתגובתו), הרי שהוא מקפיד לחייב את חשבונות הלקוחות אך ורק בהוצאות, לרבות שכר טרחת עו"ד, שאושרו על ידי בית המשפט או לשכת ההוצאה לפועל.

2 (1). העובדות כפי שהוכחו לכאורה

המבקשת הציגה דפי פירוט חשבון מהם עולה כי המשיב נהג מדי פעם בפעם לחייב את חשבונה בחיובים הקרויים "יומן" (נספח ג' לתצהיר המבקשת) והמשיב התייחס לחיובים אלה בטבלה ערוכה בתצהיר מטעמו (סעי' 35 לתצהיר). מבדיקת נתוני הטבלה עולים הממצאים הבאים:

ביום 4/5/01 חויב חשבונה של המבקשת בסכום של 265 ₪ וביום 9/5/01 חויב החשבון בסך של 64.35 ₪. שני החיובים הללו הופיעו בחשבונה של המבקשת תחת הכותרת "יומן".
המצהיר מטעם המשיב, מר ערן סיני המועסק אצל המשיב כרפרנט באגף חובות בעייתיים, התייחס לחיובים אלה ואישר כי מדובר בחיובי הוצאות משפטיות: הראשון מהותו אגרת תביעה והשני מהותו הוצאות מסיירה למבקשת (עמ' 5 לתצהיר). לדברי מר סיני מדובר בהוצאות שנפסקו לטובת המשיב על ידי בית המשפט בפסק דין מיום 03/06/01.

בית המשפט המחוזי מרכז

18 אוקטובר 2009

ת"צ 1039-05-08
סילורה נ' בנק לאומי לישראל בעמ

חייבים אלה מופיעים בחשבונה של המבקשת כבר בתחילת חודש מאי, על אף שפסק הדין שבו נפסקו הוצאות ושכ"ט לטובת המשיב ניתן רק ביום 03/06/01, כחודש לאחר שכבר נרשמו לחובת המבקשת בחשבון.

עובדה היא, אם כן, כי במועד שחויב חשבונה של המבקשת בהוצאות כלל לא היתה החלטה שיפוטית בעניין.

כאשר נתבקשה התייחסותו של מר סיני לעניין, השיב כי מדובר בחיוב שאושר אלא שנפלה טעות במועד החיוב (נמ' 17 ש' 2-3 לפרוטוקול). טענה זו נראית תמוהה בעיני הגם שהעד עצמו לא ביצע את החיוב האמור בחשבון ואינו יכול להעיד אודות אותה "טעות".

זאת ועוד, מר סיני התייחס לפסק הדין מיום 03/06/01 כפסק הדין שבו אושרו הוצאות הנ"ל לגביה, אולם נמצא כי אין חפיפה בין הסכום בו חויב חשבון המבקשת (329.35 ₪ בסה"כ) לבין הסכום שנפסק בסופו של דבר בפסק הדין (340 ₪). כלומר- חיוב החשבון בפועל לא תואם לסכום הוצאות שנפסק בהחלטה השיפוטית ולכן סביר כי כלל לא נעשה על פיו.

על אף היעדר החפיפה בין הסכומים ידע מר סיני לייחס את אחד מחיובי הוצאות לאגרת בית משפט ואת השני להוצאות מסירה, זאת משום קיומו של קוד פנימי למשיב המאפיין כל חיוב כתשלום ספציפי לספק. התברר כי למשיב קיימים סוגים שונים של קודים הקשורים לחיובי הוצאות משפטיות בהתאם לסוג הוצאה, זאת על אף שלכאורה ניתן היה להסתפק רק בקוד אחד לסוג אחד של הוצאות משפטיות המחויבות בחשבון - קרי הוצאות שאושרו על ידי ערכאה שיפוטית. כאשר נשאל מדוע יש צורך בקיומם של סוגים רבים של קודים בחשבון הלקוח אם הבנק, כפי שנטען, אינו מחייב את חשבונו לקוחותיו בהוצאות אלה אלא רק בהוצאות שאושרו, השיב מר סיני כי מדובר בקוד המהווה תרשומת פנימית של הבנק שאינה קשורה לחשבון הלקוח (נמ' 20 ש' 20-25 לפרוטוקול).

ביום 1/11/02 חויב חשבון המבקשת בסך של 175 ₪ בגין אגרת מאסר ששולמה על ידי המשיב ללשכת הוצאה לפועל. אגרה זו שולמה על ידי המשיב הרבה קודם לכן ומשלא בוצעה פקודת המאסר, הוחזרה למשיב כבר ביום 09/06/02. ובכל זאת, כחמישה חודשים לאחר שכבר הוחזרה לו אגרת המאסר בשל אי ביצוע המאסר, חייב המשיב ביום 01/11/02 את חשבון המבקשת בסכום האגרה כאמור. מר סיני טען בחקירתו כי גם במקרה זה מדובר בטעות של פקיד הבנק אשר ביצע את החיוב וציין כי סכום החיוב הוחזר למבקשת, אלא שהחזר נעשה ביום 01/08/06 – כארבע שנים לאחר החיוב בחשבון המבקשת.

לא זו אף זו – המבקשת חויבה בסך של 175 ₪ כאמור וסכום החזר כעבור ארבע שנים עמד על סך של 175 ₪ בדיוק, מבלי שהוא נושא הפרשים כלשהם, זאת על אף שגם לשיטת המשיב צריך היה לזכות את המבקשת בריבית על הסכום הנ"ל (נמ' 25 ש' 9-1 לפרוטוקול).

באופן דומה חויב חשבונה של המבקשת ביום 25/09/02 בסך של 173 ₪ בגין הוצאות ביצוע הליך עיקול, זאת לאחר שביום 05/06/02, כשלושה חודשים קודם לכן, הוחזר למשיב סך של 25 ₪ מתוך סכום זה (כך שבפועל החיוב צריך היה להיות בסך של 148 ₪ ולא 175 ₪ כפי שבוצע). סכום הזיכוי הוחזר למבקשת רק ביום 07/08/06, כארבע שנים לאחר מכן. גם בנקודה זו טען המצהיר מטעם המשיב כי מדובר בטעות (נמ' 25 ש' 28 לפרוטוקול ואילך).

בית המשפט המחוזי מרכז

18 אוקטובר 2009

ת"צ 1039-05-08
סילורה נ' בנק לאומי לישראל בעמ

"טעות" נוספת נפלה גם בחיוב חשבונה של המבקשת בשכר טרחת עו"ד: ביום 01/11/02 חויב חשבונה של המבקשת בסך של 974 ₪ בגין שכ"ט עו"ד בעוד ששכר הטרחה שנפסק על ידי ראש ההוצאה לפועל נכון למועד החיוב הנ"ל הינו 837 ₪ (סעי' 35-36 לתצהיר מטעם המשיב).

נמצא אם כן כי במספר הזדמנויות שונות המשיב חייב את חשבונה של המבקשת בהוצאות שונות בעת שלא היתה החלטה שיפוטית בעניין או בסכומים השונים מהקבוע בהחלטה. אינני מקבל את טענת המשיב כאילו מדובר בעבר טעויות אקראיות: ראשית משום שהמצהיר מטעם המשיב לא ביצע בעצמו את החיובים הללו בחשבון המבקשת ועל כן אינו יכול להעיד אודות אותן טעויות; שנית, עדותו של מר סיני הותירה את הרושם לפיו הוראות נוהל 25/98, שעליו מסתמך הבנק בטענתו, אינו מיושמות הלכה למעשה בסניפי הבנק (עמ' 22-23 לפרוטוקול) ועל כן לא ניתן להעיד על "טעות" החורגת מהנהל.

הצטברות העובדות הללו מצביעה על כי לא מדובר בטעות חד פעמית שעשה המשיב בחשבונה של המבקשת והיא מתיישבת יותר עם ההנחה שמדובר בנוהג שעשה המשיב לעצמו לחייב את חשבון המבקשת בהוצאות המשפטיות כפי שגרסו בחשבון ההוצאות של הבנק ולא בהכרח כפי שאושרו על ידי הרשות השיפוטית או במועד שאושרו. נוהג שכזה, אם אכן קיים, מקים למבקשת עילת תביעה אישית נגד המשיב.

2.2. שאלות משותפות לחברי הקבוצה

לצורך אישור התובענה כייצוגית יש להראות, לבד מקיומה של עילה אישית לתובע, כי מתעוררות שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה. אלון קלמנט במאמרו "קווים מנחים לפרשנות חוק התובענות הייצוגיות, התשס"ו-2006" הפרקליט מ"ט 131, (להלן: "קלמנט"), בעמ' 140 כותב לעניין זה כך:

"קיומן של שאלות משותפות עלול להיות בעייתי להוכחה בשלב הבקשה לאישור, במקרים שבהם אין מדובר בהתנהגות "עולתית" אחת שגרמה נזקים למספר רב של תובעים, אלא בסדרה של התנהגויות דומות אשר כל אחת מהן פגעה בתובע אחד בלבד. דוגמה לכך היא כאשר הנתבע הוא בנק אשר פקידיו נהגו להתנות בין שני שירותים שהוצעו על ידם. התנהגות זו יוצרת שאלה משותפת לכל הלקוחות שכלפיהם נהגו באופן זה. אולם בהיעדר ראיה לגבי הנחיה כללית שניתנה על ידי הבנק לפקידיו, יקשה על התובע המייצג להוכיח, בשלב המקדמי, שאכן התקיים נוהג כאמור... נראה כי בדוגמה של התניית שירות בשירות על ידי פקידי הבנק, צריך בית המשפט לדרוש מהתובע המייצג ראיות שפקידי הבנק נהגו כך כלפי כמה לקוחות ולא רק כלפיו. אולם אין לדרוש ממנו להוכיח שנהגו כך כלפי כל הלקוחות או כלפי רובם. קיומו של נוהג שהתקיים כלפי כמה לקוחות, יכול לשמש ראיה מספקת לצורך אישורה של תובענה ייצוגית, אשר במסגרתה יבדוק בית המשפט אם נוהג כזה אכן התקיים".

גם בענייננו אין המדובר בהתנהגות עולתית אחת מצד המשיב אשר גרמה נזק לקבוצת התובעים, אלא בסדרה של התנהגויות דומות שכל אחת מהן פגעה בתובע אחד. המבקשת עמדה בנטל להראות כי ביחס אליה נהג המשיב, בכמה הזדמנויות, שלא כדין וחייב את חשבונה בהוצאות שלא על פי החלטה שיפוטית שהיתה קיימת באותה עת. המבקשת טוענת כי מדובר בנוהג של

בית המשפט המחוזי מרכז

18 אוקטובר 2009

ת"צ 1039-05-08
סילורה נ' בנק לאומי לישראל בעמ

המשיב וכי המשיב מחייב באופן זה את כל לקוחותיו המשפטיים. בשלב זה ועל מנת לקבוע כי אכן קיימת שאלה משותפת לכלל חברי הקבוצה, אין צורך להראות כי הבנק נהג כאמור כלפי כל הלקוחות או כלפי רובם ודי אם המבקשת תראה כי המשיב נהג באותו אופן כלפי כמה לקוחות בלבד. שאלת קיומו של נוהג כלפי כל הלקוחות המשפטיים תידון, במידת הצורך, בשלב ניהול התובענה.

המבקשת הציגה מסמכים מתוך חשבונותיהם של שלושה לקוחות נוספים של הבנק אשר חויבו גם הם בחיובי "יומן", חיובים שלטענתה הם נעדרו אסמכתא כדין, קרי לא ניתנה החלטה שיפוטית המאשרת חיוב הוצאות אלה לגבייה. המבקשת פנתה למשיב מבעוד מועד וביקשה את התייחסותו לחיובים אלה במהלך הדיון בבקשה (ת/3). ואולם המשיב לא סבר כי יש לערוך בדיקה לחשבונות אלה, אף לא באופן מדגמי, ולא הציג אסמכתא להראות כי חיובי היומן הספציפיים שאליהם הפנתה המבקשת בוצעו כדין (ת/3 וכן עמ' 28 לפרוטוקול) על אף שפעולה כאמור היתה מצריכה מאמץ מינימאלי מצידו. התנגדות המשיב להציג את האסמכתאות לחיובים שנעשו בחשבונות הנוספים, למרות שבעלי החשבונות חתמו על מסמכי ויתור סודיות בהתאם, מעלה תמיהה באשר לכשרות החיובים הללו ומחזקת את טענתה של המבקשת.

לבד מן האמור, מר סיני התייחס בעדותו לעניינה של המבקשת כ"מקרה מייצג" וציין כי הוא מהווה דוגמא לתיקים משפטיים אחרים שמנהל המשיב (עמ' 15 ש' 31-32 לפרוטוקול). עוד אמר כי אחת לחודשיים שלושה הוא מתבקש לבדוק רישום הוצאות משפטיות במתכונת זו, ללמדנו כי אין המדובר במקרה יחיד או חריג (עמ' 18 ש' 11-13 לפרוטוקול). לדבריו קיימים עשרות אלפי חשבונות של לקוחות משפטיים ודומה כי די באלה כדי להראות כי השאלות המתעוררות אינן נוגעות למבקשת לבדה אלא לקבוצה הלקוחות המשפטיים שאותה היא עותרת לייצג.

3. העילה השניה – חיוב ההוצאות בריבית שלא על פי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961.

בפסקי הדין השונים הניתנים לטובת המשיב נקבע כי סכומי ההוצאות ושכר הטרחה נושאים ריבית חוקית שהינה ריבית על פי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961. בפועל המשיב אינו מחייב את ההוצאות בריבית החוקית אלא מצרף את ההוצאות ליתרת החובה הכללית בחשבון ומחיל על כל היתרה את הריבית הכללית החלה באותה עת בחשבון לפי תנאי הבנק וההסכם עם הלקוח (להלן: "ריבית בנקאית"). ברובם המוחלט של המקרים מדובר בריבית הגבוהה משמעותית מן הריבית החוקית.

עובדות אלה אינן שנויות במחלוקת וברור גם שהמשיב נוהג כך כלפי כל הלקוחות המשפטיים, כך שבעניין זה לא מתעוררת גם שאלת קיומה של קבוצה. השאלה היחידה העומדת להכרעה בעניין זה היא שאלה משפטית: האם המשיב רשאי לנהוג כאמור או שמוא נהוג זה מנוגד לדין. למותר לציין כי מדובר בשאלה של משפט משותפת לכלל חברי הקבוצה.

תמצית טענות המשיב באשר לעילה השנייה הן כי הוא רשאי לחייב את חשבון הלקוח בהוצאות שאושרו על ידי הרשות השיפוטית או לשכת ההוצל"פ. מרגע שחשבון הלקוח חויב בהוצאות אלה כדין הרי שמכוח ההסכם בין הבנק ללקוח הבנק רשאי לחייב את יתרת החובה בחשבון, על כל רכיביה, בריבית הכללית החלה בחשבון.

בית המשפט המחוזי מרכז

18 אוקטובר 2009

ת"צ 1039-05-08
סילורה נ' בנק לאומי לישראל בעמ

3 (1). חוקיות החיוב בריבית שלא על פי חוק פסיקת ריבית והצמדה

סעיף 6 לחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 קובע סייגים לתחולת החוק ובסעיף קטן א לחוק נקבע:

"אין לפסוק ריבית לפי חוק זה -

(1) אם קיים הסכם בין בעלי הדין על תשלום ריבית או פיצוי אחר בשל פיגור בתשלום".

ברור כי יחסי הבנק עם לקוחותיו הם יחסים המבוססים על הסכם וכי הסכם זה מעגן, בין יתר הוראותיו, גם את שיעור הריבית שתחול על חשבון הלקוח. לכאורה, לאור הוראת החוק האמורה, ניתן היה לקבל את טענת הבנק כאילו הוא רשאי לחייב את חשבון הבנק של הלקוח בריבית הבנקאית החלה בחשבון מכוח ההסכם שבין הצדדים, אלא ששוכנעתי אחרת ועל כך אפרט:

אין מחלוקת כי המשיב אינו תובע בכתבי טענותיו ריבית בנקאית על רכיב ההוצאות ויתרה מכך – המשיב עורך הפרדה ברורה בין רכיב הקרן, שבגינו נתבעת הריבית ההסכמית לבין רכיב ההוצאות ושכר טרחת עו"ד אשר בגינם נתבעת באופן מפורש "ריבית חוקית" (סעיף 11 לכתב הטענות – נספח ב' לתגובת המשיב לבקשה). במצב שבו הבנק תובע באופן מפורש עבור רכיב מסוים של החוב ריבית על פי ההסכם ועבור רכיב אחר של החוב ריבית השונה מהריבית ההסכמית, הרי שהוא מוותר על זכותו הלכאורית לגבות אותה ריבית השונה מהריבית החוקית הרי שעליו לכלול טענה זו בהמשיב סבור כי הוא זכאי לדרוש ריבית השונה מהריבית החוקית הרי שעליו לכלול טענה זו בכתבי טענותיו ולאפשר לנתבע להתגונן כנגדה [ע"א 132/85 אמרופא א.ג. נ' א.ש.י. המגדר – תעשיות פלדה בע"מ, פ"ד מא(4) 477].

יתרה מכך, פסק הדין שניתן מבחין אף הוא באופן ברור בין רכיב הקרן שאליו מתווספת הריבית ההסכמית לבין רכיבי ההוצאות ושכר הטרחה שאליהם מתווספת הריבית החוקית (נספח ג') לתגובת המשיב לבקשה) וקובע כי זו הריבית שתחול על אותם רכיבי חוב. כאשר המשיב מחייב את לקוחותיו בריבית השונה מהריבית שנקבעה בפסק הדין הרי שהוא פועל שלא כדין.

נוהג זה של המשיב יוצר מצב עובדתי לא תקין, בלשון המעטה, בו יתרת החוב לתשלום המופיעה בחשבון הבנק שונה וגבוהה מיתרת החוב לתשלום על פי מערכת ההוצאה לפועל. המצהיר מטעם המשיב התבקש להתייחס לעניין זה בעדותו ואמר כי המשיב אינו נוהג לגבות הפרשים אלא מלקוחותיו, על אף שהוא סבור כי הוא רשאי לעשות כן (עמ' 30 ש' 19 לפרוטוקול). תשובה זו רק מחזקת את טענת המבקשת ומצביעה על כך שהמשיב מודע לבעייתיות שבפועלותיו, שכן אילו היה סבור שהוא זכאי לגבות כספים אלה על פי דין הרי שלא היתה לו כל סיבה לוותר עליהם.

4. אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות יוכרעו לטובת הקבוצה

הוברר אם כן כי קיימות שתי שאלות מהותיות המשותפות לכלל חברי הקבוצה: האחת, שאלה עובדתית בדבר קיומו של נוהג פסול לחייב את חשבונות הלקוחות בהוצאות שלא נפסקו על ידי בית המשפט או שלא אושרו על ידי ראש ההוצאה לפועל. השנייה, שאלה משפטית בדבר כשרות חיוב ההוצאות שנפסקו על ידי בית המשפט או אושרו על ידי ראש ההוצאה לפועל, בריבית שאינה הריבית החוקית (על פי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961).

בית המשפט המחוזי מרכז

18 אוקטובר 2009

ת"צ 1039-05-08
סילורה נ' בנק לאומי לישראל בעמ

תנאי שני לאישור התובענה כייצוגית הינו קיום אפשרות סבירה לכך ששאלות אלה תוכרענה לטובת הקבוצה, כלומר על המבקשת להוכיח את טענותיה באופן לכאורי ובית המשפט צריך להשתכנע כי קיים סיכוי סביר כי במהלך המשפט ימולאו כל התנאים הדרושים לשם קבלת התובענה (רע"א 8268/96 שמש נ' רייכרט, פ"ד נה(5) 276, 290-292). עם זאת יש לזכור כי הליך אישור התובענה כייצוגית הינו שלב מקדמי ולפיכך לא נדרש להוכיח את סיכויי ההצלחה ברמה של "מאזן הסתברויות" כפי שנדרש התובע להוכיח בתובענה גופה, אלא נדרשת רמת ההוכחה נמוכה יותר של "אפשרות סבירה להצלחה" (ראה: קלמנט, עמ' 142).

המבקשת טוענת כי השאלות שהתעוררו מקימות לקבוצת התובעים את עילות תביעה הבאות: הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנויקין (נוסח חדש), בהתייחס לסעיף 10 לחוק ההוצאה לפועל ולסעיף 2 לנוהל בנקאי תקין מס' 409; הטעיה לפי סעיף 3 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981; הפרת הסכם והטעיה לפי חוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג-1983; עשית עושר ולא במשפט; הפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב בקיום חיוב חוזי לפי סעיף 39 לחוק החוזים; הפרת חובת האמון המוגברת החלה על המשיב כבנקאי.

4 (1). הפרת חובה חקוקה –

המבקשת מפנה לשתי הוראות חוק שלטענתה מקימות עילת הפרת חובה חקוקה והן: סעיף 10 לחוק ההוצאה לפועל ולסעיף 2 לנוהל בנקאי תקין מס' 409.

על מנת לגבש תביעה בעילה של הפרת חובה חקוקה יש להראות ראשית כי מוטלת על המזיק חובה מכוח חיקוק.

הגדרת המונח "חיקוק" קבועה בסעיף 3 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981 ולפיה חיקוק הוא "חוק או תקנה". חוק מוגדר כ"חוק של הכנסת או פקודה" ותקנה היא "הוראה שניתנה מכוח חוק והיא בת-פעל תחיקתי".

ברור, אם כן, כי נוהל בנקאי תקין אינו עונה להגדרת "חיקוק" ועל כן אינו יכול לשמש בסיס לתביעה בעילה של הפרת חובה חקוקה.

סעיפי החוק האחרים שאליהם מפנה המבקשת על מנת לבסס תביעתה בעילה זו הינם: סעיפים 9(ג) ו-10 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 וסעיפים 3-4 לחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961.

סעיף 9(ג) לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967 קובע כך:

"ההוצאות לענין סעיף זה יהיו כפי שנקבעו בתקנות, ואם לא נקבעו בתקנות, כפי שאישר המוציא לפועל והם ייגבו בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (להלן - הפרשי הצמדה וריבית) החל מיום הוצאתם עד יום התשלום".

בית המשפט המחוזי מרכז

18 אוקטובר 2009

ת"צ 1039-05-08
סילורה נ' בנק לאומי לישראל בעמ

סעיף 10(א) רישא לחוק ההוצאה לפועל קובע כך :

"זוכה המיוצג על-ידי עורך דין בתיק הוצאה לפועל זכאי לשכר עורך דין כאמור בתעריף המינימלי שנקבע לפי סעיף 81 לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961, זולת אם קבע ראש ההוצאה לפועל שכר אחר, על פי בקשה שהוגשה לו".

אציין כבר כאן כי קיבלתי את טענת המשיב לפיה אין מדובר בחיקוק המטיל חובה כלשהי על המשיב. חוק ההוצאה לפועל קובע את סמכויות לשכת ההוצאה לפועל ומסדיר את הליכי הביצוע המתנהלים במסגרת לשכת ההוצאה לפועל בלבד. הוראות החוק אינן חלות במישור האישי שבין הבנק ללקוחותיו ואינן מטילות חובה כלשהי על הבנק ביחס לניהול חשבונות החייבים אצלו. הדבר נכון גם ביחס להוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה. הוראות אלה מסמיכות את בית המשפט לפסוק ריבית והצמדה בשיעור מסוים, אך אינן מטילות חובה על גוף פרטי לנהוג באותו אופן. ההיפך הוא הנכון- סעיף 6 לחוק מוציא באופן מפורש מתחולתו של החוק מקרים בהם קיים בין הצדדים הסכם הקובע שיעור ריבית אחר, כבענייננו.

מאחר והוראות חוק אלה אינן מטילות חובה כלשהי על המשיב, הרי שלא ניתן לבסס עליהן תביעה בעילה של הפרת חובה חקוקה.

4. (2). איסור הטעיה –

המבקשת טוענת כי בעת שהמשיב מחייב את חשבונות לקוחותיו בהוצאות, בשכר טרחת עו"ד ובריבית כאמור לעיל, הוא נוהג שלא כדן ובכך מטעה את לקוחותיו. הלקוחות טועים לחשוב כי הגביה בחשבונם נעשית בהתאם לדין ולהוראות המפקח על הבנקים וכך משלמים הוצאות משפטיות וריבית שהמשיב אינו זכאי להן. נטען כי רישום החיובים בחשבון והצגת יתרת החוב כשהיא כוללת חיובים אלה יוצרת מצג כוזב כאילו המשיב רשאי לגבות הוצאות אלה ולא כך היא.

המשיב טוען כי המבקשת כשלה מלהוכיח עובדתית את טענתה בדבר הטעייה על ידי הבנק ומכל מקום לא הראתה כי נגרם לה נזק כלשהו.

סעיף 3 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 קובע כך :

"לא יעשה תאגיד בנקאי - במעשה או במחדל, בכתב או בעל-פה או בכל דרך אחרת - דבר העלול להטעות לקוח בכל ענין מהותי למתן שירות ללקוח (להלן - הטעייה); בלי לגרוע מכלליות האמור ידאו עניינים אלה כמהותיים :
(1) המהות והטיב של השירות "

הוברר, וזאת אף לשיטתו של המשיב וכפי העולה מהוראות המפקח על הבנקים שהובאו לעיל, כי המשיב אינו רשאי לחייב את הלקוח או לגבות ממנו תשלומי הוצאות ושכר טרחת עו"ד שלא אושרו על ידי רשות שיפוטית. עוד נמצא כי חיוב ההוצאות בריבית גבוהה מן הריבית החוקית נעשה בניגוד מפורש לפסקי הדין המזכים את המשיב ובניגוד להוראות חוק ההוצאה לפועל ולפיכך נעשים שלא כדן.

המבקשת העידה כי ביקשה לקבל לידיה את דפי פירוט החשבון על מנת לדאוג לכיסוי חובה אצל המשיב. מעיון בדפי החשבון היא נוכחה לדעת כי חשבונה מחויב מעת לעת בחיובים הקרויים

בית המשפט המחוזי מרכז

18 אוקטובר 2009

ת"צ 1039-05-08
סילורה נ' בנק לאומי לישראל בעמ

"יומן" וכי לא ידעה מה מהותם של חיובים אלה (עמ' 6 לפרוטוקול). המבקשת פנתה בכתב למשיב על מנת לקבל הסבר לחיובים אלה (נספח ד' לבקשה) ואולם לא זכתה לתגובה עניינית מצד המשיב (נספח ה' לבקשה). רק לאחר שקיבלה ייעוץ משפטי הסתבר לה כי מדובר בחיובים שאינם כדון (עמ' 10 ש' 10-14 לפרוטוקול) וטרם שקיבלה ייעוץ משפטי לא העלתה בדעתה אפשרות שהמשיב מחייב את חשבונה בחיובים שלא כדון (עמ' 4 ש' 5-9 לפרוטוקול).

מר סיני שהעיד מטעם המשיב נשאל בחקירתו בעניין זה והשיב כך (עמ' 27 ש' 7-9 לפרוטוקול):
**"ש. התובעת העידה שהיא קיבלה את דפי הבנק שנשלחו אליה פעם בחודש בשוטף ועיינה בהם. תסכים איתי שכשהיא ראתה יתרה בחשבון היא ראתה יתרה לא נכונה?
 ת. היו טעויות. לטעויות היתה השלכה על היתרה, לכן היתרה לא היתה נכונה".**

הלכה היא כי חיוב בחשבון הלקוח כמוהו כתשלום שהבנק עשה בשם הלקוח ולכן הלקוח חייב לשלמו כחלק מיתרת החוב בחשבון.

בע"א 531/63 וינוגרד נ' בנק קופת עם בע"מ, פ"ד יח 607, 611 נקבע כך:
"בדרך כלל ובנוהג שבעולם רואים בחיוב חשבון הלקוח בבנק משום תשלום שהבנק עשה עבורו, וכן בזיכוי חשבון הלקוח בבנק משום תשלום אשר הבנק קיבל עבורו... והדברים פשוטים וגלויים וברורים לכל בר-בי-רב".

בע"א 359/68 הולצמן נ' בנק הפועל המזרחי בע"מ, פ"ד כב(2) 884, 886 נקבע:
"רואים ברישומי חיובים וזיכויים בחשבונות הבנק, כאילו נעשו תשלומים של ממש, 'בדרך כלל' – ללמדך שיש יוצאים מן הכלל, והוא כשהבנק הוכיח להנחת דעתו של בית המשפט שהרישומים נעשו לצורך אחר ובכוונה אחרת".

בעניין לוק (בש"א 8232/03 לוק נ' בנק המזרחי המאוחד, פ"מ תשס"ג(2) 901) נדונה בקשה לאישור תובענה ייצוגית על פי מסכת עובדתית הדומה לענייננו. שם, נדחתה הבקשה מאחר והתובעים נמצאו כלא מתאימים לנהל את ההליך, למרות שמבחינה מהותית נקבע כי קיימת להם עילה טובה שראויה להידון בדרך של תובענה ייצוגית.

בהחלטתו קבע כב' השופט בנימיני, בהתבסס על ההלכות שלעיל, כי בהיעדר ראייה אחרת חיוב בחשבון נחשב כסכום המגדיל את יתרת החוב של הלקוח. ביחס לחיובים אלה קבע השופט בנימיני (בעמ' 931-930 להחלטה) כך:

"אסור לבנק לרשום בחשבון הלקוח חיובים אלו, שהוא מודה כי אין לו זכות לדרוש מן הלקוח לשלם, מבלי להודיע ללקוח שהם אינם מחייבים אותו. זאת ועוד: לחיובים הנ"ל בחשבון הלקוחות המשפטיים יש נפקות חשובה מבחינת דיני הראיות. רישומים שכאלו מעבירים אל הלקוח את נטל ההוכחה לסתור את האמור בהם, שכן הם מהווים ראייה לכאורה לאמיתות תוכנם, קרי: לחובתו של הלקוח לפרוע אותם, על פי סעיף 36 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971

...

הבנק שולט בחשבון הלקוח, ומנהל אותו מתוך חובת אמון כלפי הלקוח, והוא אינו רשאי לפעול בו כמי שעושה בתוך שלו.

...

בית המשפט המחוזי מרכז

18 אוקטובר 2009

ת"צ 1039-05-08
סילורה נ' בנק לאומי לישראל בעמ

התנהגות הבנק מעלה חשש, אף שלא הובאה ראיה על כך, כי ימצאו, או שכבר נמצאו, לקוחות משפטיים שהגיעו עם הבנק להסדר על סמך יתרת החובה בדפי החשבון, הכוללת חיובי "יומן" ו"גזברות" שלא אושרו לגביה על ידי רשות שיפוטית, מבלי שהם מודעים לכך שהבנק עצמו מודה שאין להם כל נפקות. התנהגות זו של הבנק עולה, לכאורה, כדי הטעיה לפי סעיף 3 לחוק הבנקאות. סעיף 3 אוסר כל מעשה או מחדל העלול להטעות לקוח בעניין מהותי: אין צורך להוכיח הטעיה בפועל".

לאור דברים אלה נראה כי המבקשת אכן הוטעתה על ידי המשיב לחשוב כי החיובים בחשבונה נעשו כדין בעוד שלכאורה לא כך היה. זאת ועוד, מלשונן של הסעיף עולה כי האיסור על המשיב הוא בעשיית מעשה העלול להטעות את הלקוח ואין הכרח לקיומה של הטעיה בפועל.

אשר לשאלת הנזק - המשיב טוען כי המבקשת לא שילמה את יתרת החובה בחשבון ואף לא נדרשה לשלמו ולפיכך לא נגרם לה כל חיסרון כס. הנזק שאליו מתייחסת המבקשת הוא "נזק תיאורטי" בלבד שאינו בר פיצוי ועל כן הבקשה אינה עומדת בתנאי להראות קיומו של נזק לכאורה.

קיומו של נזק בר פיצוי היא שאלה המתקשרת לסעד המבוקש בתובענה ולא ליסודות עילת ההטעיה (ראה גם עניין לוק בעמ' 932). הסעד שנתבקש בענייננו הינו השבת סכומי הכסף שנגבו על ידי המשיב בניגוד לדין בדרך של תשלום כסף או תיקון החשבונון בהתאם לתאריכי החיוב. המבקשת אישרה כי לא שילמה את מלוא חובה למשיב ועל כן היא אינה זכאית לתשלום כסף אך ברור הוא כי היא תהא זכאית לתיקון רישום החיובים בחשבונה, כך שישקף את יתרת החוב הנכונה.

4 (3). הפרת חוזה, הפרת חובת תום הלב בקיום חיוב חוזי, הפרת חובת האמון המוגברת החלה על בנק -

לא שוכנעתי בקיומה של עילה תביעה שעניינה הפרת חוזה. תביעת המבקשת בסעיף זה נעדרת תשתית משפטית ועובדתית מתאימה. לא הוצג בפני החוזה המסדיר את יחסי הצדדים, לא נטענה טענה ספציפית באשר לאופן הפרתו ומקל וחומר לא הוכחה כזו. עם זאת ברור ומוסכם כי יחסי המבקשת והמשיב מושתתים על הסכם כתוב ולפיכך הרי שהמשיב חייב לנהוג בתום לב בקיום החוזה כמו גם חובת אמון מוגברת החלה על בנקים (ע"א 1304/91 טפחות- בנק משכנתאות לישראל בע"מ נ' ליפרט, פ"ד מז(3) 309). לאור התשתית העובדתית שהוכחה לכאורה, הרי שמעשי המשיב וחיוב החשבונון בחיובים שלא כדין עומדים בניגוד לחובות אלה.

4 (4). עשיית עושר ולא במשפט -

מן המסכת העובדתית הלכאורית שהוצגה בפני עולה כי הבנק חייב את חשבונון לקוחותיו בהוצאות משפטיות, בשכר טרחת עו"ד ובריבית הנוגעת להוצאות אלה, שלא כדין. רישום החיובים בחשבון מקים לבנק את הזכות הלכאורית לגביית הכספים שביתרת החובה ולפיכך מקנה לבנק טובת הנאה אף אם לא קיבל נכס של ממש מידי הלקוח. טובת הנאה זו היא בבחינת התעשרות שלא כדין על חשבון קבוצת התובעים והם זכאים לסעד של השבה בין בדרך של השבת

בית המשפט המחוזי מרכז

18 אוקטובר 2009

ת"צ 1039-05-08
סילורה נ' בנק לאומי לישראל בעמ

כספים שנגבו ביתר במקרה שבו הלקוח שילם את חובו לבנק, ובין בדרך של תיקון החיובים בחשבון במקרה שבו לא שולם החוב.

5. הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת

התנאי השלישי לאישור התובענה הייצוגית הוא כי ניהול התובענה בדרך של תובענה ייצוגית הינו הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין. מדובר בתנאי "סל" במסגרתו מפעיל בית המשפט את שיקול דעתו ביחס ליתרונות ולחסרונות שבאישור התובענה כייצוגית בהשוואה לחלופות הקיימות בסדרי הדין (לעניין השיקולים השונים ראה: קלמנט, עמ' 146-145).

בעניינינו מדובר בקבוצת תובעים גדולה שהנוק הכלכלי לכל אחד מיחידה אינו גדול בהכרח ואין לתובעים אינטרס של ממש לנקוט בהליך משפטי עצמאי. מכשיר התובענה הייצוגית נועד להתגבר על מקרים אלה ולהגן על אינטרס היחיד שנפגע דווקא באותם המקרים שהוא אינו טורח להגיש תביעה וגם על האינטרס הציבורי שבאכיפת הוראות החוק והרתעה מפני הפרתו נראה: רע"א 8268/96 שמש נ' רייכרט, פ"ד נה(5) 276, 288-289; רע"א 4556/94 טצת נ' זילברשץ, פ"ד מט(5) 774, 783-785. לא עלתה טענה, ועל כן גם לא מתעורר החשש, שייגרם למושיב או לציבור לקוחותיו נזק המצדיק הימנעות מאישור התובענה. לפיכך, נראה כי תובענה ייצוגית הינה הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת שבין הצדדים.

6. ייצוג עניינם של כלל חברי הקבוצה בדרך הולמת ובתום לב

המשיב טען כי המבקשת אינה ראויה לייצג את קבוצת התובעים מאחר וטענותיה מבוססות על ייעוץ משפטי שקיבלה ואין בידיה עילה אישית.

בעניין רייכרט שלעיל בעמ' 304-303 נקבע ביחס להלימותו של התובע הייצוגי כך: "עליו להיות בעל אינטרס אמיתי ולא מדומה בתובענה שהוא מגיש ועליו להיות מסוגל לנהל אותה באמצעות עו"ד שידריכוהו בפן המקצועי של התובענה וינהלו אותה עבורו ועבור הקבוצה. אין כל פסול בכך שעורכי הדין – ולא התובע עצמו – הם המומחים המכלכלים את צעדיהם בתובענה ובלבד שהתובע עצמו איננו פיקטיבי ויש לו ענין ממשי בתביעה והבנה כלשהי של מסגרתה".

כאמור, שוכנעתי בקיומה של עילה אישית ואני סבור כי יש למבקשת עניין אמיתי בתיקון החיובים בחשבונה ולפיכך אין סיבה להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה לא ייוצג בדרך הולמת ובתום לב על ידי המבקשת ובאי כוחה.

בית המשפט המחוזי מרכז

18 אוקטובר 2009

ת"צ 1039-05-08
סילורה נ' בנק לאומי לישראל בעמ

7. סוף דבר

הבקשה לאישור תובענה ייצוגית מותקבלת כאמור לעיל. על פי דרישת סעיף 14 לחוק תובענות ייצוגיות אני קובע כדלקמן:

א. הגדרת הקבוצה – כל הלקוחות של המשיב אשר חשבונום חויב בהוצאות משפטיות, לרבות שכר טרחת עו"ד, במהלך שבע השנים שלפני הגשת בקשה זו.

ב. התובעת המייצגת ובאי כוחה המייצגים הם המבקשת בבקשה זו ובאי כוחה.

ג. עילות התובענה הן חיוב הלקוחות בהוצאות משפטיות ובשכ"ט עו"ד שלא אושרו על ידי ערכאה שיפוטית, שלא כדין, וחיוב בריבית ביתר בגין הוצאות אלה.

ד. הסעד הנתבע הוא סעד השבה באמצעות תיקון החיובים שנעשו שלא כדין, ביחס לסכומם, מועד חיובם ובכלל, והצגת יתרת חוב נכונה ללקוחות המשיב. בהתאם לתיקון כאמור ובמקרה שבו תעמוד ללקוח יתרת זכות תהיה ההשבה בדרך של תשלום כסף.

ב"כ המבקשת יגישו נוסח הודעה לפרסום החלטתי זו, בהתאם לסעיף 25 לחוק תובענות ייצוגיות, תוך 15 יום.

המוכירות תשלח העתק החלטתי למנהל בתי המשפט לצורך רישומה בפנקס התובענות הייצוגיות.

כתב הגנה יוגש תוך 45 ימים.

ישיבת קדם משפט תתקיים ביום 27/12/09 בשעה 08:00.

המשיב ישא בהוצאות המבקשת ושכר טרחת עו"ד בגין הדיון בבקשה לאישור תובענה ייצוגית, בסך של 10,000 ₪ בצירוף מע"מ ובתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדין.

ניתנה היום, ל' תשרי תש"ע, 18 אוקטובר 2009, בהעדר הצדדים.

בית המשפט המחוזי מרכז

18 אוקטובר 2009

ת"צ 1039-05-08
סילורה נ' בנק לאומי לישראל בעמ

אברהם יעקב, שופט